

Sajarah Nu Kasumput tina Ayat Kaopat Puluh — Nomer Dua Puluh Salapan

Hezkaél Nomer Sapuluh

Jeff Pippenger

2026-08-31

Dina kitab Yehezkiel aya loba pisan garis-garis nubuat jeung bebeneran anu matak kagum sarta penting. Tina gambaran-gambaran Alkitabiah ngeunaan para nabi di jero Bait Allah, Yehezkiel lah anu, leuwih ti sakabéh nu séjén, ngawanohkeun roda-roda di jero roda-roda. Roda-roda éta, nurutkeun Sister White, ngawakilan silih patalina anu ruwet tina kagiatan manusa anu ngagambarkeun runtuyan kajadian dina mangsa hujan ahir. Kajadian-kajadian éta diwakilan ku nabi nalika anjeunna jadi bagian tina nubuat dina hiji misil anu dipagelarkeun ku lampah, saperti nalika Yehezkiel ngagolér dina sisi kénca tuluy dina sisi katuhu dina gambaran pasal kaopat ngeunaan pangepungan Yerusalem. Aya ogé tilu welas tanggal husus anu ngaguratkeun sajarah Yehezkiel, sarta ku kituna nyadiakeun tanda-tanda jalan tina mangsa hujan ahir, nalika saratus opat puluh opat rébu diségél. Aya bebeneran-bebeneran anu ditepikeun lain ngan ukur ngaliwatan tanggal, tapi ogé ku angka-angka saperti tujuh welas, salapan welas, dua puluh lima, tujuh puluh, opat puluh, tilu ratus salapan puluh, sarta tangtu waé, tilu puluh. Angka séjén anu bisa jadi mangrupa angka pangpentingna dina kitab Yehezkiel nyaéta angka saratus lima puluh. Sanajan kitu, angka saratus lima puluh teu kapanggih dina kitab Yehezkiel. Tapi tetep, baris demi baris—éta aya di dinya.

Bilangan saratus lima puluh sacara profétis kakandung dina garis pangepungan, sarta pangepungan éta mangrupa garis profétis anu béda; atawa upami anjeun kersa, pangepungan téh hiji roda. Hiji garis sajarah profétis salawasna miboga alfa jeung oméga, sarta ku kituna ciri-ciri alfa jeung oméga kudu kacérminan dina awal jeung ahir garis éta, upami henteu, éta lain hiji garis. Kajadian alfa tina pangepungan éta nyaéta pupusna pamajikan Yehezkiel, sarta ahir pangepungan éta nyaéta pupusna pangantén awéwé Kristus, sakumaha digambarkeun ku karuksakan Yerusalem.

Sareng sim kuring, Yohanes, ningali kota suci, nyaéta Yerusalem anyar, turun ti Allah kaluar ti sawarga, geus disadiakeun saperti panganten awewe anu dihias pikeun salakina. Tuluy sim kuring ngadangu sora anu tarik ti sawarga, saur-Na, “Behold, Kemah Allah aya jeung manusa, sarta Mantenna bakal cicing jeung maranéhna, jeung maranéhna bakal jadi umat-Na, sarta Allah sorangan bakal aya jeung maranéhna, sarta jadi Allah maranéhna. Jeung Allah bakal mupus sagala cimata tina panon maranéhna; moal aya deui pati, moal aya deui kasedihan, atawa ceurik, moal aya deui kanyeri: sabab hal-hal anu baheula geus kaliwat.” Sarta Anjeunna anu linggih dina tahta ngandika, “Behold, Kami ngajadikeun sagala rupa anyar.” Jeung Mantenna ngandika ka sim kuring, “Tulis: sabab ieu pangandika téh leres tur satia.” Jeung Mantenna ngandika deui ka sim kuring, “Geus rengse. Kami teh Alfa jeung Omega, awal jeung ahir. Ka sing saha anu hanaang, ku Kami bakal dipaparin tina sumber cai kahirupan kalayan haratis. Anu meunang bakal narima warisan sagala rupa; jeung Kami bakal jadi Allahna, sarta

manehna bakal jadi putra Kami. Tapi anu sieun, jeung anu teu percaya, jeung anu kajijikeun, jeung para jelema maehan, jeung para jinah, jeung para tukang sihir, jeung para panyembah brahala, jeung sakumna anu tukang bohong, bakal meunang bagianna dina talaga anu hurung ku seuneu jeung walirang: éta téh pati anu kadua.” Lajeng datang ka sim kuring salah sahiji ti tujuh malaikat anu nyekel tujuh bokor pinuh ku tujuh pageblug panungtungan, tuluy nyarios jeung sim kuring, pokna, “Ka dieu, ku sim kuring rek dipintonkeun ka maneh panganten awewe, pamajikan Anak Domba.” Wahyu 21:2–9.

Pamajikan Yézkriel pupus dina awal pangepungan, sarta di dinya manehna dipikawanoh minangka “kahayang panon” Yézkriel, jeung dina karuksakan Yérusalém anu dipidangkeun dina pasal anu sarua, Yérusalém dipikawanoh minangka “kahayang panon” Israél.

Maneh dina taun kasalapan, dina bulan kasapuluh, dina poé kasapuluh bulan éta, firman PANGERAN sumping ka kuring, saur-Na, ... Kitu deui firman PANGERAN sumping ka kuring, saur-Na, He anak manusa, tenjo, Kami rek nyabut ti anjeun anu jadi karesep panon anjeun ku hiji hanteman; tapi anjeun ulah milu sedih atawa ceurik, sarta cimata anjeun ulah ngalir. Tahan diri pikeun henteu ngaduhuk; ulah ngayakeun pangduka pikeun nu paéh; beungkeutkeun iket sirah anjeun dina sirah anjeun, jeung pake sapatu anjeun dina suku anjeun, ulah nutupan biwir, sarta ulah dahar roti ti jelema-jelema. Ku kituna isuk-isuk kuring nyarita ka rahayat; sarta magribna pamajikan kuring maot; tuluy isukna kuring ngalakonan sakumaha anu diparéntahkeun ka kuring. Jeung rahayat pok ka kuring, Naha anjeun moal ngabéjaan ka kami naon hartina ieu hal-hal pikeun kami, nepi ka anjeun ngalakukeun kitu?

Tuluy kuring ngawaler ka maranéhna, “Firman PANGERAN sumping ka kuring, pokna: Ucapkeun ka kulawarga Israil, kieu timbalan Gusti ALLAH: Tingali, Kami rek ngahinakeun tempat suci Kami, kaagungan kakuatan maranéh, kahayang panon maranéh, jeung anu dipikanyaah ku jiwa maranéh; sarta anak-anak lalaki jeung anak-anak awéwé maranéh anu ku maranéh ditinggalkeun bakal tumpur ku pedang. Jeung maranéh bakal ngalakonan sakumaha anu ku kuring geus dipigawé: maranéh moal nutupan biwir maranéh, jeung moal dahar roti ti jalma-jalma. Jeung serban maranéh bakal tetep dina sirah maranéh, jeung sapatu maranéh dina suku maranéh: maranéh moal ngungun atawa ceurik; tapi maranéh bakal layu ku kajahatan maranéh, sarta silihduka saurang ka saurang.”

Ku kituna, Yehezkiel téh jadi hiji tanda pikeun maranéh: nurutkeun sagala anu geus dipigawéna, maranéh ogé bakal ngalakukeun kitu; jeung lamun ieu kajadian, maranéh bakal nyaho yén Kami teh PANGERAN ALLAH. Kitu deui, eh anak manusa, naha lain dina poé nalika Kami nyabut ti maranéhna kakuatanana, kabungahan kamulyaanana, anu dipikahayang ku panonna, jeung anu jadi pangarepan haténa, nya éta anak-anak lalaki maranéhna jeung anak-anak awéwé maranéhna, yén jalma anu salamet dina poé éta bakal datang ka anjeun, supaya ngadadarkeun éta ka ceuli anjeun? Dina poé éta sungut anjeun bakal dibuka ka anu salamet éta, sarta anjeun bakal nyarita, moal beuki bisu deui; ku kituna anjeun bakal jadi tanda pikeun maranéhna, sarta maranéhna bakal nyaho yén Kami teh PANGERAN. Yehezkiel 24:1, 15–27.

Alfa tina pangepungan téh nyaéta pupusna kahayang haté Yézékiel, jeung omegana nyaéta pupusna kahayang haté Israél.

Ngadéngé, tapi Henteu Ngadéngé

Aya lima kali para kokolot atawa jalma-jalma digambarkeun dina hiji cara keur ngaregepkeun ka Ezekiel. Dina Ezekiel 8:1, para kokolot Yuda calik di payuneunana. Dina Ezekiel 14:1 para kokolot datang sarta calik di payuneunana. Dina Ezekiel 20:1 para kokolot Israil datang rék naros ka PANGERAN. Dina Ezekiel 37:18, Allah ngandika ka Ezekiel: “Lamun anak-anak bangsamu nyarita ka maneh, pokna, Naha moal némbongkeun ka kami naon hartina ieu-ieu teh keur maneh?” Dina pasal dua puluh opat jalma-jalma langsung nanya: “Naha moal nyaritakeun ka kami naon hartina ieu perkara-perkara teh pikeun kami, nepi ka maneh ngalakukeun kitu?” Dina unggal tina lima kajadian éta, para kokolot atawa jalma-jalma aya dina kaayaan Laodikea.

Sarta Anjeunna ngandika, “Indit, sarta béjakeun ka ieu bangsa: Maranéh enya-nya ngadéngé, tapi henteu ngarti; jeung enya-nya ningali, tapi henteu nyarandé. Jadikeun hate ieu bangsa beurat, jadikeun ceulina taruli, sarta peureumkeun panonna; supaya maranéhna ulah ningali ku panonna, ulah ngadéngé ku ceulina, ulah ngarti ku haténa, tuluy tobat, sarta disageurkeun.” Yesaya 6:9, 10.

Lima gambaran ngeunaan jalma-jalma anu ngadangu tapi teu ngadangu, jeung lima gambaran ngeunaan jalma-jalma anu ningali tapi teu ningali, sajajar jeung lima léngkah jalma-jalma anu nampik ningali jeung ngadangu dina kasaksian Yesaya.

Tapi firman Gusti ka maranéhna jadi parentah demi parentah, parentah demi parentah; garis demi garis, garis demi garis; di dieu saeutik, di ditu saeutik; supaya maranéhna indit, tuluy titajong ka tukang, remuk, kajiret, jeung katewak. Yesaya 28:13.

Sarta loba di antara maranéhna bakal titéréd, sarta murag, sarta pegat, sarta kabeungkeut ku jebakan, sarta katarik. Yesaya 8:15.

Tanda-tanda

Dina pasal dua puluh opat tina Yehezkiel, mangsa anu dimimitian ku pangepungan jeung pupusna pamajikan Yehezkiel—kahayang panonna—tungtungna nepi ka pupusna Yerusalem—kahayang panon Israil. Pangepungan salila sataun satengah éta ngandung tanda Alpha jeung Omega, sarta mangsa éta dimimitian jeung dipungkas ku hiji tanda. Saperti dina Yehezkiel dua puluh opat, Yesus nandaan tanda pangepungan éta dina Mateus dua puluh opat.

“Kecap Kristus parantos diucapkeun ka payuneun jalma réa; nanging nalika Anjeunna nyorangan, Petrus, Yohanes, Yakobus, jeung Andreas sumping ka Anjeunna, waktos Anjeunna linggih di Gunung Zaitun. ‘Béjakeun ka kami,’ saur maranéhna, ‘iraha ieu sagala bakal kajadian? jeung naon anu bakal jadi tanda kadatangan-Mu, jeung ahir dunya?’ Isa henteu ngawaler murid-murid-Na ku misahkeun antara karuksakan Yerusalem jeung poé agung kadatangan-Na. Anjeunna ngahijikeun pedaran ngeunaan dua kajadian ieu. Lamun Anjeunna muka ka murid-murid-Na perkara kajadian-kajadian nu bakal datang sakumaha anu ku Anjeunna katenjo, maranéhna moal sanggup nahan paningal éta. Ku welas asih ka maranéhna, Anjeunna ngahijikeun pedaran ngeunaan dua krisis agung éta, ngantunkeun murid-murid pikeun neuleuman hartina ku maranéhna sorangan. Nalika Anjeunna nyebut karuksakan

Yerusalem, kecap-kecap nubuat-Na ngalegaan ngalangkungan éta kajadian nepi ka seuneu pamungkas dina poé nalika Gusti bakal jumeneng ti padumukan-Na pikeun ngahukum dunya ku sabab kajahatan maranéhna, nalika bumi bakal ngébréhkeun getihna, sarta moal deui nutupan jalma-jalma anu paéh dibunuh di jerona. Sakabéh ieu amanat dipasihkeun lain ngan pikeun murid-murid wungkul, tapi ogé pikeun maranéhna anu bakal hirup dina adegan-adegan panungtung sajarah dunya ieu.”

Nyanghareupan para murid, Kristus ngandika, “Awas, ulah nepi ka aya anu nipu ka maraneh. Sabab loba anu bakal datang maké ngaran Kami, bari nyebut, Kami teh Kristus; sarta bakal nipu loba jelema.” Loba mesias palsu bakal mucunghul, ngaku ngalakonan mujijat, sarta nyatakeun yen geus datang waktuna pikeun ngabebaskeun bangsa Yahudi. Ieu bakal nyasabkeun loba jelema. Kecap-kecap Kristus kacumponan. Antara pupus-Na jeung pengepungan Yerusalem loba mesias palsu mucunghul. Tapi ieu pangeling-eling teh dipasihkeun ogé ka maranehna anu hirup dina ieu jaman dunya. Panipuan anu sarua anu dipraktékkeun samemeh karuksakan Yerusalem geus dipraktékkeun sapanjang jaman, sarta bakal dipraktékkeun deui.

“Jeung maraneh bakal ngadéngé ngeunaan perang jeung béja-béja perang: sing awas, ulah nepi ka maraneh kagangu, sabab sakabéh ieu kudu kajadian, tapi ahirna can datang.’ Saméméh karuksakan Yerusalem, jalma-jalma silih tarung pikeun kakawasaan pangluhurna. Kaisar-kaisar dipaéhan. Maranéhna anu disangka nangtung pangdeukeutna kana tahta dipaéhan. Aya perang jeung béja-béja perang. ‘Sakabéh ieu kudu kajadian,’ saur Kristus, ‘tapi ahir [bangsa Yahudi salaku hiji bangsa] can datang. Sabab bangsa bakal ngalawan bangsa, jeung karajaan ngalawan karajaan; sarta bakal aya kalaparan, panyakit sampar, jeung lini, di rupa-rupa tempat. Sakabéh ieu téh kakara mimiti kasedihan.’ Kristus ngandika, Sakumaha para rabi ningali tanda-tanda ieu, maranéhna bakal ngumumkeun yén ieu téh pangadilan Allah ka bangsa-bangsa lantaran nahan umat pilihan-Na dina perbudakan. Maranéhna bakal ngumumkeun yén tanda-tanda ieu téh perlambang datangna Al Masih. Ulah kabobodo; ieu téh mimiti pangadilan-Na. Ieu bangsa geus ngandel ka dirina sorangan. Maranéhna henteu tobat jeung henteu dibobodo deui supaya Kami nyageurkeun maranéhna. Tanda-tanda anu ku maranéhna dipidangkeun minangka perlambang kabébasan maranéhna tina perbudakan téh sabenerna tanda-tanda karuksakan maranéhna.” *The Desire of Ages*, 628.

Pangepungan Yerusalem dina taun 66 ngandung tanda yén Roma nempatkeun panjina-panjina di buruan tempat suci. Panarangan Yesus ngeunaan kajadian-kajadian dina mangsa taun 66 nepi ka 70 nyaluyukeun karuksakan dina taun 70 jeung Kadatangan-Na anu Kadua; sarta aya hiji tanda anu pakait jeung Kadatangan-Na anu Kadua.

“Teu lila panon kami kaseder ka beulah Wétan, sabab aya mega hideung leutik geus nembongan, sakira satengah gedéna leungeun hiji jalma, anu ku urang sadaya dipikanyaho minangka Tanda Putra Manusa.” *The Day Star*, 1846.

Awal jeung ahir sajarah taun 66 nepi ka 70 M ngandung hiji tanda anu pakait jeung mimiti pangepungan sarta karuksakan kota, anu sajajar jeung tanda alfa jeung omega tina pupusna nu dipikahayang ku panon dina taun 587 SM jeung 586 SM.

Sajarah pangepungan salila sataun satengah téh mangrupa hiji “tanda” pikeun poé-poé panungtungan. Parawan bodo anu digambarkeun dina sajarah Yézkiel manggihan padananana dina sajarah parawan wijaksana anu ningali tanda pangepungan dina taun 66 sarta ngungsi ka tempat anu aman. Pangepungan salila sataun satengah téh nyaéta tanda anu nembongkeun dua golongan panyembah. Hiji golongan bakal ngartos éta tanda, sedengkeun golongan séjén, anu ku Yesaya digambarkeun minangka “seueur” — moal ningali atawa ngadéngé.

Loba jeung Saeutik

Geus éta saur raja ka para palayan, Beungkeut leungeun jeung sukuna, tuluy bawa manéhna indit, sarta alungkeun manéhna ka nu poék pangluarna; di dinya bakal aya ceurik jeung ngageremet huntu. Sabab loba anu dipanggil, tapi saeutik anu kapilih. Mateus 22:13, 14.

Ku kituna nu pandeurina bakal jadi pangheulana, jeung nu pangheulana jadi pandeurina; sabab loba anu dipanggil, tapi saeutik anu kapilih. Mateus 20:16.

Pikeun Ningali jeung Ngadangu

Aya lima misil anu dipagelarkeun ku lampah dina kitab Yeheskiel, jeung ogé aya lima kali Yeheskiel nyarita ka para pamingpin jeung ka rahayat. Eta dua saksi ngaidéntifikasi lima parawan bodo anu nolak pikeun “ningali” jeung nolak pikeun “ngadangu.” Maranéhna nolak ningali atawa ngadangu pangaweruh anu ditambahan nalika Yesus, anu minangka Singa ti kaom Yuda, muka segel Firman nubuat-Na.

Dunya baris Ningali jeung Ngadangu

Eh sakumna pangeusi dunya, jeung nu maratuh di bumi, tingal aranjeun, lamun Anjeunna ngadegkeun hiji panji di gunung-gunung; jeung lamun Anjeunna niup tarompet, dengékeun aranjeun. Yesaya 18:3.

Dina poé éta, nu pireu bakal ngadéngé kecap-kecap tina éta kitab, sarta panon nu buta bakal ningali kaluar tina kaayaan samar, jeung tina poék. Yesaya 29:18.

Jalma Kami anu Bodo jeung Dongo teu boga Pangaweruh

Sabaraha lila deui kuring kudu ningali panji, jeung ngadéngé sora tarompet? Sabab umat Kami téh bodo, maranéhna henteu nyaho ka Kami; maranéhna téh barudak anu bebal, sarta maranéhna taya pangarti; maranéhna pinter dina ngalakukeun kajahatan, tapi pikeun ngalakukeun kahadéan maranéhna teu boga pangaweruh. Yermia 4:21, 22.

Tepikeun ieu di kulawarga Yakub, sarta wartakeunana di Yuda, pokna, Dangukeun ayeuna ieu, heh bangsa nu bodo, jeung teu boga pangarti; anu boga panon, tapi teu nenjo; anu boga ceuli, tapi teu ngadéngé. Yeremia 5:20, 21.

Imah Nu Mumbulakukeun Pangalawan

Firman PANGERAN oge sumping ka kaula, saurna, “Anaking manusa, maneh cicing di tengah-tengah kulawarga anu barontak, anu boga panon pikeun nempo, tapi henteu nempo;

maranéhna boga ceuli pikeun ngadangu, tapi henteu ngadangu; sabab maranéhna teh kulawarga anu barontak.” Yehezkiel 12:1, 2.

Ku sabab éta Kami nyarita ka maranéhna ku misil-misil, lantaran sanajan maranéhna ningali, maranéhna henteu ningali; sarta sanajan ngadangu, maranéhna henteu ngadangu, ogé henteu ngartos. Jeung ka maranéhna ngecapna nubuat Yesaya, anu ngandika, Ku pangdengé maranéh baris ngadangu, tapi moal ngartos; jeung ku paningal maranéh baris ningali, tapi moal nenjo hartina. Sabab haté ieu bangsa geus jadi kandel, ceulina geus tumpul pikeun ngadangu, jeung panonna ku maranéhna sorangan geus dipicingan; supaya ulah sakali-kali maranéhna ningali ku panonna, ngadangu ku ceulina, ngartos ku haténa, tuluy tobat, sarta ku Kami disageurkeun.

Tapi bagja panon maranéh, sabab maranéhna ningali; jeung ceuli maranéh, sabab maranéhna ngadengé. Sabab saéstuna Kami nyebut ka maranéh, yén loba nabi jeung jalma-jalma bener geus hayang ningali hal-hal anu maranéh tingali, tapi henteu ningalina; jeung ngadengé hal-hal anu maranéh dengé, tapi henteu ngadengéna. Mateus 13:13–17.

Jalur-jalur Baheula

Kieu timbalan PANGERAN, Maraneh kudu nangtung dina jalan-jalan, tuluy nengetan, sarta tanyakeun jalan-jalan anu baheula, mana jalan anu hade, sarta leumpanglah dina dinya, mangka maraneh bakal manggihan katengtreman pikeun jiwa maraneh. Tapi maranehna ngucap, “Kami moal leumpang dina dinya.” Kitu deui Kami geus netepkeun para pangawal ka maraneh, saur-Na, “Regepkeun sora tarompét.” Tapi maranehna ngucap, “Kami moal ngaregepkeun.” Yeremia 6:16, 17.

Warta Taun 1840–1844

“Sakabéh amanat anu dipasrahkeun ti taun 1840–1844 kudu dijadikeun kuat ayeuna, sabab loba jalma anu geus leungit pituduhna. Eta amanat kudu ditepikeun ka sakabéh garéja.

Kristus ngandika, “Begja mripatmu, awit iku padha ndeleng; lan kupingmu, awit iku padha krungu. Satemene Aku pitutur marang kowe, manawa akeh para nabi lan wong-wong mursid padha kepéngin ndeleng apa sing kowe deleng, nanging ora padha ndeleng; lan krungu apa sing kowe krungu, nanging ora padha krungu” [Mateus 13:16, 17]. Begja mripat sing ndeleng prakara-prakara kang katon ing taun 1843 lan 1844.

“Eta seratan parantos dipaparinkeun. Jeung ulah aya reureuh dina ngulang deui eta seratan, sabab tanda-tanda jaman keur karandapan kalaksanakeun; pagawéan panutupan kudu dirampungkeun. Hiji pagawean anu agung bakal dipigawé dina waktu anu pondok. Moal lila deui hiji seratan bakal dipaparinkeun ku panangtuan Allah anu bakal ngagedéan jadi hiji pamenta anu tarik. Tuluy Daniel bakal nangtung dina bagianna, pikeun mikeun kasaksianna.” Manuscript Releases, jilid 21, 437.

Tanda Kapungkurkeun Kota

Dina kitab Yehezkiel aya lima kali anjeunna “ngalakonan” hiji misil anu ku rahayat ditolak pikeun ditempo, sarta ogé lima kali anjeunna “nyarios” ka eta rahayat, anu nolak pikeun ngadangu. Dua

saksi tina misil anu dilakonan jeung tina pangandika éta dipidangkeun ka lima parawan bodo. Salah sahiji misil anu dilakonan, anu aya dina pasal opat, ngawakilan “tanda” pangepungan, anu mere pangeling-ngeling ngeunaan karuksakan anu bakal datang. Amanat Yehezkiel téh amanat ka Laodikea.

“tanda” anu dipasihkeun pikeun Laodicea nyaéta ‘tanda pangepungan’, sarta pangepungan dina poé-poé panungtungan diwakilan ku sababaraha saksi. Hiji-hijina tanda anu dipasihkeun ka urang Yahudi dina jaman Kristus nyaéta tanda Yunus, anu ngawakilan hiji misil anu dipidangkeun ku lampa ngeunaan tilu poé di jero beuteung lauk paus.

Tuluy sababaraha ahli Taurat jeung urang Parisi ngawaler, pokna, “Guru, kami hayang ningali hiji tanda ti Anjeun.” Tapi Anjeunna ngawaler sarta ngandika ka maranéhna, “Turunan anu jahat jeung henteu satia neangan tanda; sarta moal aya tanda anu dipasihkeun ka dinya, iwal ti tanda nabi Yunus. Sabab sakumaha Yunus aya tilu poe tilu peuting dina beuteung lauk gedé, kitu deui Putra Manusa bakal aya tilu poe tilu peuting dina jero bumi.” Mateus 12:38–40.

Tanda Yunus

Tanda Yunus téh hiji pasemon anu dipintonkeun ku lampa ngeunaan hudangna deui tina maot. Yohanes ngagambarkeun bebeneran anu sarua, sabab anjeunna dialungkeun kana kualiti minyak nu ngagolak, sarta kaluar ti dinya dina kaayaan hirup. Daniél di liang singa jeung tilu jalma mulya dina tungku Nebukadnesar ngagambarkeun hiji hudangna deui tina maot. Sakabéhna ngagambarkeun saratus opat puluh opat rébu anu dihirupkeun deui dina Wahyu pasal sabelas.

“Pikiran Jurusalamet ayeuna balik deui sanggeus nengetan mangsa nu geus kaliwat jeung nu bakal datang. Nalika jalma-jalma keur usaha ngajelaskeun naon anu geus maranéhna tingali jeung kadéngé nurutkeun kana kesan anu timbul dina pikiran maranéhna, sarta nurutkeun kana cahaya anu dipibanda ku maranéhna, ‘Yesus ngawaler sarta saur-Na, Sora ieu datang lain ku sabab Kami, tapi pikeun aranjeun.’ Ieu téh bukti pangluhurna ngeunaan kamasian-Na, tanda ti Rama yén Yesus geus ngedalkeun bebeneran, sarta yén Anjeunna téh Putra Allah. Naha urang Yahudi rék ngabelok tina kasaksian ieu ti Surga nu Maha Luhur? Baheula maranéhna kungsi nanya ka Jurusalamet, Tanda naon anu dipintonkeun ku Anjeun ka kami sangkan kami ningali sarta percaya? Tanda-tanda anu teu kaitung lobana geus dipasihkeun sapanjang palayanan Kristus; tapi maranéhna geus nutup panonna sarta ngakeraskeun haténa supaya maranéhna ulah nepi ka diyakinkeun. Mujijat pangluhurna, nyaéta kabangkitan Lasarus, henteu ngaleungitkeun kateuercayaan maranéhna, tapi malah ngeusian maranéhna ku kajahatan anu beuki nambahan; jeung ayeuna sanggeus Rama parantos nyarios, sarta maranéhna teu bisa deui ménta tanda anu leuwih jauh, haténa henteu dilemeskeun, sarta maranéhna tetep nampik pikeun percaya.” Spirit of Prophecy, jilid 3, 79.

Lasarus téh tanda ngeunaan kabangkitan sakumaha dipagelarkeun ku Yunus di jero beuteung lauk paus. Sora Rama patalina jeung Lasarus anu geus dihudangkeun ngagambarkeun ngahijina Kallahi-an jeung kamanusaan, anu tangtu waé nyaéta hakékat Kristus, anu ngagem daging manusa kana salira-Na. Ngahijina Kallahi-an jeung kamanusaan téh mangrupikeun panji pikeun saratus opat puluh opat rébu, sarta Lasarus téh tanda kakawasaan kabangkitan anu ngalaksanakeun

ngahijina Sang Panyipta jeung mahluk.

“Ku dihudangkeunana Lasarus, loba jalma dipingpin nepi ka percaya ka Yesus. Kersaning Allah yén Lasarus kudu paéh sarta disimpen dina kuburan saméméh Jurusalamet sumping. Di hudangkeunana Lasarus téh mujijat pangluhurna Kristus, sarta ku éta loba anu ngamulyakeun Allah.” Manuscript Releases, volume 21, 111.

Lasarus mingpin asupna ka Yérusalém kalayan kameunangan, sarta anjeunna téh “tanda” hirup tina kabangkitan anu digambarkeun ku Yunus.

“Lasarus, anu awakna geus ngalaman karuksakan di kuburan, tapi anu ayeuna bungah dina kakuatan kamanusaan anu mulya, mingpin sato tunggangan anu ditumpakan ku Jurusalamet.” The Desire of Ages, 572.

Asupna anu pinuh kamulyaan téh saluyu jeung pasamoan kémah di Exeter, anu mangrupa panggenepan alfa tina misil sapuluh parawan, ku kituna nyaluyukeun “tanda” Yunus jeung Lasarus jeung omega katut panggenepan sampurna tina pangumuman amanat, “Tenjo, Pangantén lalaki geus sumping!”

“Kuring mindeng diarahkan kana misil ngeunaan sapuluh parawan, lima di antarana wijaksana, jeung lima bodo. Misil ieu geus jeung bakal digenepan nepi ka unggal jéntréna, sabab éta miboga panerapan husus pikeun mangsa ieu, sarta, saperti amanat malaikat katilu, geus digenepan jeung bakal terus jadi bebeneran kiwari nepi ka panutupan jaman.” Review and Herald, 19 Agustus 1890.

Yunus, Lazarus, jeung Samuel Snow anu datang kasép ka pasamoan kémah di Exeter saluyu jeung “tanda pangepungan” dina Yeheskiel. Lazarus mingpin Kristus asup ka Yerusalem naék kalde.

“Bates téh salah saurang pamingpin anu penting dina pasamoan kémah di Exeter (New Hampshire) dina bulan Agustus 1844, nalika ‘sora tengah peuting anu sajati’ mimiti dipidangkeun. Kajadianana, Bates nyaéta pangwawacan anu dipilih pikeun ibadah isuk éta di kémah. Anjeunna keur ngagero para pangdégéna sangkan satia sarta kalayan tenang ngayakinkeun maranéhna yén Allah ngan saukur keur nguji maranéhna, yén maranéhna aya dina mangsa nungguan, jeung pamadegan-pamadegan sarupa, nalika Samuel S. Snow sumping ka kémah numpak kuda. Sanggeus calik di gigireun dulurna, Nyi John Couch, Snow ngulang deui kayakinanana yén Kristus bakal nembongan dina waktu anu geus ditangtukeun. Kacida kagétna jeung kagugahna, Nyi Couch ngareuwaskeun para hadirin ku nangtung tuluy nyatakeun, ‘Ieu aya saurang lalaki anu mawa pesen ti Allah!’” Leroy Froom, The Prophetic Faith of our Fathers, jilid 4, 549.

Dina bulan April 1521 Martin Luther ngumbara ku karéta kuda ka Diet of Worms, di dinya anjeunna nolak tradisi jeung adat kabiasaan kapausan sarta ngadawuh, “Iwal mun kuring diyakinkeun ku kasaksian Kitab Suci atawa ku alesan anu écés... kuring teu bisa jeung moal narik deui naon-naon, sabab ngalawan nurani téh lain hal anu aman atawa bener. Di dieu kuring nangtung. Kuring teu bisa ngalakukeun nu lian ti éta. Mugia Allah nulungan kuring. Amin.”

Sakumaha urang Parisi ngalawan asupna Kristus anu pinuh ku kameunangan, panguasa kapausan ogé ngalawan asupna Luther. Saterusna Luther ngarobah ngaranna (lambang tina pamasangan meterai) sarta disumputkeun bari anjeunna narjamahkeun Perjangjian Anyar kana basa Jérman. Panghadiranana dina Diet of Worms ngalambangkeun Ceurik Tengah Peuting anu nyababkeun kaluarna parentah pati ti panguasa nagara-garéja dina mangsa harita, ku kituna ngalambangkeun hukum Minggu. Sanggeus sapuluh bulan nyumput dina ngaran ‘Junker Jörg’ ancaman ti panguasa geus robah, lolobana kana dua masalah militér anu disanghareupan ku Charles V anu korup. Dua ancaman militér éta nyaéta Perancis jeung Islam, anu ngawakilan pakumpulan anu sarua najisna antara sosialisme jeung Islam anu kiwari keur nyanghareupan umat manusa.

“Padamelan Allah di bumi nembongkeun, ti jaman ka jaman, hiji kasaruaan anu matak kacida dina unggal réformasi gedé atawa gerakan agama. Prinsip-prinsip cara Allah nungkulan manusa salawasna sarua. Gerakan-gerakan penting dina mangsa ayeuna miboga padananana dina gerakan-gerakan mangsa baheula, sarta pangalaman garéja dina jaman-jaman saméméhna ngandung palajaran anu kacida gedéna ajénna pikeun jaman urang ayeuna.” The Great Controversy, 343.

Kaldei anu dipingpin ku Lasarus mawa Kristus asup ka Yerusalem, kareta anu ditarik ku kuda mawa Luther ka Diet of Worms, sarta hiji kuda mawa Snow ka pasamoan kemah di Exeter, ku kituna ngaidentifikasi kaldei jeung kuda, duanana anggota kulawarga “Equidae” dina génus “Equus,” minangka tanda tina amanat Panyelukan Tengah Peuting.

Gumbiralah kacida, eh putri Sion; suraklah, eh putri Yerusalem: tenjo, Rajamu sumping ka anjeun: Mantenna adil, sarta mawa kasalametan; handap asor, nunggang kana hiji kalde, nya éta kana anak kalde, anak ti hiji kalde bikang. Zakharia 9:9.

Tanda tina pesen Sora Tengah Peuting nyaéta datangna kalde atawa kuda, duanana lambang Islam. Utusan anu kapilih tina pesen anu sajati ngeunaan sora tengah peuting sumping nunggang kuda, saluyu jeung datangna Kristus nunggang kalde. “Pangepungan” dina poé-poé ahir ditandaan ku kasampurnaan tina panandaan Ellen White yén kota Nashville kudu katarajang ku “bal-balan seuneu.”

Naha pangepungan téh dimimitian di bal-seuneu Nashville? Naha ku sabab Islam dilambangkeun ku kalde jeung kuda dina Firman nubuat Allah?

Smirna

Kaisar Nero nandaan mimiti garéja Smirna nalika kota Roma diduruk dina taun 64. Titimangsa éta nandaan mimiti panganiayaan ka garéja Kristen anu lumangsung salila kurun dua ratus lima puluh taun sarta dipungkas ku Edik Milan dina taun 313. Kabentukna gambar sato galak ngalambangkeun waymark alfa anu ngenalkeun hiji mangsa anu dipungkas ku waymark omega, anu dilambangkeun ku tanda sato galak dina hukum Minggu anu badé geura sumping. Mangsa éta diidentifikasi minangka dimimitian ku “edik-edik.”

“Lamun nu maca hayang ngarti kana agénsi-agénsi anu baris dipaké dina papaséa anu geura datang, manéhna ngan ukur kudu nyusur catetan ngeunaan cara-cara anu ku Roma dipaké

pikeun tujuan anu sarua dina abad-abad baheula. Lamun manéhna hayang nyaho kumaha kaum papis jeung Protestan anu ngahiji bakal nungkulan jalma-jalma anu nolak dogma-dogmana, sing tingali roh anu dipintonkeun ku Roma ka Sabat jeung para pembélana.

“Kaputusan-karajaan, konsili-konsili umum, jeung katangtuan-katangtuan garéja anu ditopang ku kakawasaan sekuler, nya éta léngkah-léngkah anu ku éta pésta kapir ngahontal kalungguhan anu dipupujikeun di dunya Kristen. Ukuran umum anu pangheulana pikeun maksa pangjagaan poé Minggu téh nyaéta hukum anu dipidamel ku Konstantinus. (M. 321; tingali catetan Lampiran pikeun kaca 53.) Edik ieu maréntahkeun supaya warga kota reureuh dina ‘poé panonpoé anu mulya,’ tapi ngidinan jalma-jalma désa pikeun neruskeun pagawean tatanénna. Sanajan dina kanyataanana mangrupa undang-undang kapir, éta dilarapkeun ku kaisar sanggeus anjeunna sacara ngan saukur ngaku narima agama Kristen.” *The Great Controversy*, 574.

Parentah karajaan anu kahiji anu nandaan hiji peralihan ti garéja Smirna ka garéja Pergamus nya éta Edik Milan dina taun 313. Ieu ngawakilan léngkah anu kahiji anu mingpin ka hukum Minggu anu kahiji dina taun 321. Karuksakan Yerusalem ngalambangkeun hukum Minggu, sarta dua saksi nu buat nandakeun hiji pangepungan anu miheulaan karuksakan éta. Dua pangepungan éta, anu dilambangkeun ku pangepungan katilu Babilon dina taun 587 SM jeung pangepungan kadua Roma dina taun 70, nuduhkeun yén tanda jalan anu miheulaan tanda jalan hukum Minggu—nya éta hiji pangepungan nu buat.

Nebukadnesar ngepung Yoyakim, tuluy Yoyakhin, sarta ahirna Zedekia. Cestius ngepung dina taun 66, sarta minuhan tanda anu geus dipasihkeun ku Yesus ka garéja, sakumaha pangepungan katilu dina taun 587 SM miboga tanda pupusna pamajikan Yehezkiel. Titimangsa anu nandaan saméméh karuksakan Yerusalem téh nyaéta hiji pangepungan, sarta éta ogé mangrupa hiji “tanda.” Titimangsa anu miheulaan hukum Minggu taun 321 nyaéta Edik Milan, tempat lumangsungna peralihan tina hiji garéja (Smyrna) anu teu boga panghukuman kana Pergamos, lambang hiji garéja anu geus kompromi.

Ku kituna, Edik Milan téh mangrupa awal tina hiji pangepungan profétis, sarta éta ogé hiji tanda. Éta ogé nandaan tempat gerakan Laodikia tina saratus opat puluh opat rébu ngalih kana gerakan Filadelfia tina saratus opat puluh opat rébu.

Piladelfia jeung Smirna ngawakilan hiji-hijina dua garéja dina tujuh garéja Wahyu anu teu meunang panyawad. Kanyataan ieu saterusna nandakeun yén éta transisi téh mangrupa transisi ti garéja nu keur perang ka garéja nu meunang kamulyaan. Éta transisi saluyu jeung Edik Milan, di mana gerakan ahir jaman tina saratus opat puluh opat rébu jadi éta garéja ka dalapan, nyaéta anu asalna tina éta tujuh. Piladelfia jeung Smirna ogé mangrupikeun hiji-hijina dua garéja anu paheuyeuk-heuyeuk jeung jalma-jalma anu ngaku dirina urang Yahudi, padahal sabenerna mah kaasup ka sinagoga Iblis.

Eta tanda jalan tina 313 ogé saluyu jeung pasamoan kémah di Exeter ti tanggal 12 nepi ka 17 Agustus dina taun 1844. Nalika pasamoan kémah éta réngsé, éta pekabaran ngageleger nyapu sapanjang basisir wétan Amérika Sarikat kawas ombak pasang anu gedé nepi ka panto ditutup dina

22 Oktober 1844.

“Saperti ombak pasang anu badag, gerakan éta nyapu ka sakuliah nagri. Ti kota ka kota, ti lembur ka lembur, nepi ka tempat-tempat padésan anu jauh, éta sumebar, nepi ka umat Allah anu keur ngadagoan sapinuhna dihudangkeun. Fanatisme ngiles di payuneun ieu pangwartaan, saperti ibun isuk kénéh leungit ku panonpoé anu mimiti naék. Jalma-jalma percaya ningali mamang jeung kabingungan maranéhna dileungitkeun, sarta harepan jeung kawani ngagerakkeun haténa. Pagawean éta bébas tina rupa-rupa kaleuleuwihan anu salawasna nembongan nalika aya kagumbiraan manusa tanpa pangaruh anu ngadalikeun tina firman jeung Roh Allah. Ieu sarupa watakna jeung mangsa-mangsa pangrendahan diri sarta mulang ka PANGERAN anu di antara Israil baheula nuturkeun amanat-amanat pangbeneran ti para palayan-Na. Ieu mawa ciri-ciri anu nandaan pagawean Allah dina unggal jaman. Kabungah anu ngagelora kacida téh saeutik, tapi leuwih mangrupa panyungsi haté anu jero, pangakuan dosa, jeung ninggalkeun dunya. Hiji persiapan pikeun patepang jeung PANGERAN jadi beban jiwa-jiwa anu keuna ku katugenah anu jero. Aya doa anu tigin jeung pangbakti anu taya sésana ka Allah.” *The Great Controversy*, 400, 401.

Panto anu nutup dina tanggal 22 Oktober 1844 ngalambangkeun hukum Minggu anu bakal geura datang, sarta tanda jalan anu miheulaan panto anu nutup dina 22 Oktober nyaéta pasamoan kémah di Exeter. Ku kituna, pasamoan kémah di Exeter saajar jeung Edik Milan. Ieu ogé saajar jeung asupna Kristus kalayan jaya.

“Panggero tengah wengi teh lain utamana ditepikeun ku alesan-alesan, sanajan bukti Kitab Suci téh écés tur taya bantahan. Aya hiji kakawasaan nu ngadesek nu nyarengan éta, anu ngagerakkeun jiwa. Teu aya ragu-ragu, teu aya patalékan. Dina waktu Kristus asup kalayan jaya ka Yerusalem, jalma-jalma anu karumpul ti sagala penjuru nagri pikeun miéling pésta, ngariung ka Gunung Zaitun, sarta nalika maranéhna ngahiji jeung rombongan anu ngiring-ngiring Yesus, maranéhna katarik ku ilham waktu éta, sarta milu ngagedékeun sora panjerit, ‘Rahayu Anjeunna anu sumping dina ngaran Gusti!’ [Matthew 21:9.] Kitu deui jalma-jalma anu teu percaya anu daratang ka pasamoan-pasamoan Adventis—sabagian ku rasa panasaran, sabagian deui ngan saukur rék ngécé—ngarasakeun kakawasaan nu ngayakinkeun anu nyarengan éta amanat, ‘Tingali, Pangantén lalaki geus sumping!’” *Spirit of Prophecy*, jilid 4, 250.

Édik Milan nandaan pangepungan nubuat anu dilambangkeun ku Nebukadnesar dina taun 587 SM jeung ku Cestius dina taun 66. Dua pangepungan éta nyababkeun karuksakan Yerusalem dina taun 586 SM jeung taun 70, masing-masingna. Pangepungan ku Cestius réngsé, sarta tilu satengah taun ti harita pangepungan diteruskeun deui dina pamaréntahan Titus, ku kituna nyayagikeun hiji mangsa nubuat anu dimimitian ku hiji panguasa Romawi alfa sarta dipungkas ku hiji panguasa omega. Tilu satengah taun éta ngawakilan panindesan Yerusalem ku kapausan, jeung hukum Minggu anu enggal bakal sumping nalika tatu maut kapausan téh cageur sarta manéhna maréntah deui salila tilu satengah taun simbolis.

Tapi buruan anu aya di luar Bait Allah ulah diukurkeun, sabab éta geus dipasrahkeun ka bangsa-bangsa kapir; jeung maranéhna bakal nginjak-nginjak kota suci salila opat puluh dua

bulan. Wahyu 11:2.

Dina taun 538, tuluy deui dina mangsa datangna hukum Minggu, dimimitianana ngajejek Yerusalem. Dua hukum Minggu éta dilambangkeun ku taun 321 nalika Konstantinus Agung netepkeun hukum Minggu anu kahiji. Dina taun 538, kapapaan dipaparin kakawasaan pikeun nyiksa (ngajejek) garéja Allah salila tilu satengah taun, sakumaha dilambangkeun ku sajarah ti Cestius nepi ka Titus. Dina taun 538, kapapaan netepkeun hiji hukum Minggu dina Konsili Orléans anu katilu. Hukum Minggu anu baris geura datang nandakeun iraha kapapaan deui dipaparin kakawasaan pikeun ngajejek Bait Allah (nyiksa).

313 ngaidentifikasi parentah kahiji anu mingpin kana hukum Minggu kahiji dina 321. Saterusna dina 330, kakaisaran sacara profétis kabagi jadi wetan jeung kulon, ku kituna nandaan kacindekan omega tina période kadua panganiayaan kapapaan salila “opat puluh dua” bulan simbolis—hiji période panganiayaan jeung nincak handap anu dimimitian dina hukum Minggu alpha di Amérika Sarikat.

Tuluy malaikat anu katilu nuturkeun maranéhna, bari nyarita ku sora tarik, “Lamun aya jalma nyembah ka sato galak jeung ka gambarna, sarta narima tandana dina tarangna atawa dina leungeunna, jalma éta ogé bakal nginum anggur murka Allah, anu dituang tanpa campuran kana cangkir amarah-Na; sarta anjeunna bakal disiksa ku seuneu jeung walirang di payuneun para malaikat suci, jeung di payuneun Anak Domba. Jeung haseup tina kasiksa maranéhna naék salalanggengna; sarta maranéhna teu boga reureuh beurang peuting, nyaéta maranéhna anu nyembah ka sato galak jeung ka gambarna, jeung saha baé anu narima tanda ngaranna. Di dieu aya kasabaran umat-umat suci; di dieu aya maranéhna anu ngajaga parentah-parentah Allah, jeung iman ka Isa.” Wahyu 14:9–12.

Dataran II

Harti Latin tina kecap ‘Milan’ nya éta tengah dataran. Di tengah antara wetan jeung kulon, dina taun 313 Konstantinus ti kulon néangan paséa-alayansi jeung Licinius ti wetan. Édik éta ngagambarkeun usaha pikeun ngahijikeun wetan jeung kulon, sarta édik éta disahkeun ku hiji perkawinan perjangjian, nalika Constantia, sadulur satengah Konstantinus, nikah ka Licinius. Sanajan kitu, sakumaha perkawinan perjangjian anu kahiji dina Daniel pasalABELAS antara wangsa Seleukid ti kalér jeung Ptolemeus ti kidul, perkawinan éta geus ditakdirkeun gagal, sakumaha paribasa kolot anu nyebutkeun, ‘wetan téh wetan, jeung kulon téh kulon, sarta duanana moal kungsi patepung.’

Taun ‘330’ ditepikeun sacara langsung dina Daniel pasalABELAS ayat ka dua puluh opat, ka dua puluh tujuh, jeung ka dua puluh salapan. Ieu mawa tujuh belas taun ti 313 nepi ka 330 kana garis nubuat Daniel pasalABELAS, sarta ku kabutuhan nubuat éta netelakeun yén perkawinan perjangjian antara wétan jeung kulon dina taun 313 téh mangrupa saajar jeung perkawinan perjangjian anu kahiji dina pasal anu sarua.

“Nubuat dina Daniel pasalABELAS geus ampir ngahontal kacumponan anu lengkep. Loba tina sajarah anu geus kajadian minangka kacumponan tina ieu nubuat bakal diulang deui.”

Antiochus II Theos anu maréntah ti taun 261–246 SM, nyingkirkeun pamajikan kahijina, nyaéta Laodice I, pikeun Berenice, putri Ptolemy II Philadelphus ti Mesir. Pernikahan éta mangrupa bagian tina pakampungan karapihan anu ngeureunkeun Perang Siria Kadua dina taun 252 SM. Nalika saterusna Constantine ngéléhkeun Licinius dina taun 324, éta perkawinan ogé réngsé, sakumaha ogé perkawinan Antiochus jeung Bernice, nalika Laodice, pamajikan kahiji, ngaracunan Antiochus dina taun 246 SM. Pernikahan anu nandaan ahirna Perang Siria Kadua, jeung rajapati ka Antiochus, sarta saterusna Bernice, anakna, jeung rombongan Mesirna, nandaan awalna Perang Siria Katilu. Pernikahan perjangjian taun 313 ngeureunkeun mangsa panganiayaan anu dilambangkeun ku garéja Smyrna sarta ngamimitian mangsa kompromi anu dilambangkeun ku garéja Pergamos.

Nikah dina awal sajarah Seleukid ngalambangkeun nikah perjangjian dina ahir kakaisaran Seleukid nalika Antiokhus Agung masrahkeun putrina, Cleopatra I, ka Ptolemaios V Epiphanes. Nikah éta lumangsung di Raphia dina taun 193 SM, nanging pasékutan éta geura béak, sakumaha halna nikah perjangjian anu kahiji antara raja kalér jeung raja kidul. Nikah-nikah perjangjian alfa jeung omega tina kakaisaran Seleukid ngalambangkeun nikah perjangjian anu engké kacatet dina sajarah nubuat Daniel sabelas nalika Oktavianus masrahkeun sadérék awéwéna, Octavia Minor, ka Markus Antonius dina taun 40 SM. Markus Antonius jeung Oktavianus keur aya dina perebutan kakawasaan ngeunaan wewengkon wétan jeung kulon Roma anu geus bitu dina taun 44 SM ku rajapati Julius Caesar. Perjangjian Brundisium ditetepkeun dina éta nikah dina taun 40 SM, sarta dalapan taun ti harita, dina taun 32 SM, Markus Antonius sacara resmi megatkeun nikahna jeung Octavia sarta ngabalukarkeun perang Actium dina taun 31 SM, tempat duanana Markus Antonius jeung Cleopatra, (Cleopatra anu pangpamungkas pisan), ngahontal tungtungna.

Perjangjian nikah omega kakaisaran Seleukia ngenalkeun Kleopatra nu kahiji, anu ngalambangkeun Kleopatra nu panungtungan, anu galur katurunanna jadi panyambung kana perjangjian nikah alfa anu sifatna nubuat tina kakaisaran Romawi dina taun 40 SM. Tilu nikah perjangjian éta ngalambangkeun nikah perjangjian tina Édik Milan. Édik Milan nandaan mimiti hiji pangepungan nubuat, ngawakilan hiji tanda nubuat, nandaan hiji transisi tina gareja anu bener ka gareja anu teu bener, ku kituna saluyu jeung tatarucingan ngeunaan anu kadalapan anu asalna tina anu tujuh. Ieu nandaan hiji nikah perjangjian anu mungkas hiji perang, nepi ka talak tina nikah perjangjian éta, sahingga nandaan mimiti hiji perang. Dina dua nikah Romawi, talak éta nyababkeun ngahijina kakaisaran. Taun 313 ogé nandaan pasamoan kémah di Exeter, tempat pangwawaran béja Seruan Tengah Peuting dimimitian sarta ngarah ka panto katutup tanggal 22 Oktober.

Urang baris neraskeun ngulik ieu kayakinan-kayakinan dina artikel salajengna.